

Enheten för produktsäkerhet

Anvisning till försäljare av färska bär-, frukt- och grönsaksprodukter vid inom- och utomhusförsäljning

Anvisning till försäljare av färska bär-, frukt- och grönsaksprodukter vid inom- och utomhusförsäljning

Handelsnormer för färska vegetabilier

I detaljhandeln, såsom på torg och vid inom- och utomhusförsäljning i butiker, ska bär- frukt- och grönsakspartier som saluhålls färska uppfylla de handelsnormer, som beskrivits i bilaga I till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 543/2011 ([Eurlex](#)).

Särskilda handelsnormer har fastställts för tio produktkategorier: äpplen, citrusfrukter (inklusive citroner, mandariner, satsumas, klementiner och apelsiner), kiwifrukt, sallater (exklusive kruksallater), persikor och nektariner, päron, jordgubbar, paprikor, bordsdruvor och tomater. Så gott som alla andra produkter i frukt- och grönsakssektorn kan saluhållas om de överensstämmer med de allmänna handelsnormerna.

Allmänna handelsnormer

All frukt och alla grönsaker som säljs färska ska överensstämma med de allmänna handelsnormerna dvs. uppfylla minimikraven. Det innebär att de saluhållna produkterna ska vara sunda, rena och av marknadsmässig kvalitet dvs. dugliga som livsmedel och att ursprungslandet alltid ska anges. Skyldigheten att ange ursprungslandet gäller produkter som säljs i lösvikt, förpackningar och åtföljande handlingar. Förpackningar ska också förses med förpackarens/avsändarens namn och adress.

Särskilda handelsnormer

De produktspecifika särskilda handelsnormerna är detaljerade handelsnormer som gäller färska frukters och grönsakers: kvalitet och sortering enligt kvaliteten, mognadsgrad, storlek och sortering enligt storleken, förpackning och märkningarna som följehandlingarna ska förses med. Dessa produkter kan saluhållas inom gemenskapens område endast efter att de sorterats, klassificerats och märkts enligt handelsnormerna.

Företagaren, dvs. den som innehar saluhållningsstället eller säljer produkterna ska i det stadium då produkterna tas emot säkerställa att märkningarna på förpackningarna och i följehandlingarna är korrekta och överensstämmer med kraven. Säljaren svarar också för att korrekt information om de färska vegetabilernas ursprung och vid behov kvalitetsklass och förpackare förmedlas vidare till konsumenten.

Märkningar som handelsnormerna förutsätter

På fakturor och andra åtföljande handlingar

Vid köp och försäljning av färska vegetabilier ska partiet åtföljas av en faktura, ett följbrev eller någon annan motsvarande följehandling, där produktens namn och ursprungsland nämns. I handlingar som åtföljer produkter som ska överensstämma med de särskilda handelsnormerna och klassificerade produkter som ska överensstämma med de allmänna handelsnormerna ska därtill nämnas

kvalitetsklassen och sorten eller handelstypen, om detta förutsätts i de produktspecifika handelsnormerna.

Det innebär till exempel att ett parti jordgubbar ska åtföljas av en följehandling, där produkten, dvs. jordgubbar, ursprungslandet och kvalitetsklassen nämns. Exempel:

Enheten för produktsäkerhet

Anvisning till försäljare av färska bär-, frukt- och grönsaksprodukter vid inom- och utomhusförsäljning

märkningarna i handlingen som åtföljer ett äppelparti: äpplen 'Lobo', klass I, Finland, berättar till exempel att det rör sig om äpplen av sorten Lobo odlade i Finland. För produkter som ska överensstämma med de allmänna handelsnormerna räcker det att produktens namn och ursprungsland nämns i följehandling.

Följehandlingen ska entydigt kunna förknippas med partiet i fråga.

Förpackningar

Lådor och förslutna askar ska vara märkta med förpackarens namn och adress, ursprungslandet och mängden innehåll. Förpackningar med produkter som ska överensstämma med särskilda handelsnormer ska vara märkta med kvalitetsklassen. Sådana produkter ska också vara märkta med de märkningar som de särskilda handelsnormerna för produkten i fråga förutsätter, såsom märkningar om sorten eller handelstypen eller storlekssorteringen.

Märkningarna ska finnas på en och samma sida av förpackningen och de ska vara tydliga och lätta att få syn på. Ursprungslandet ska alltid anges med landets namn. Uttrycket "inhemsk" är inte tillräckligt. På slutna askar ska också förpackningens nettovikt märkas ut.

Säljskyltar

Vid försäljning av färska vegetabilier i lösvikt eller förpackade i öppna askar ska säljskyltarna förses med information om produktens ursprungsland och för sådana produkters del som ska överensstämma med särskilda handelsnormer också information om kvalitetsklassen. Finska flaggan på säljdisken eller i märkningarna på förpackningen räcker inte för att ange en produkts ursprungsland, utan ursprunget ska anges så att landets hela namn skrivs ut.

Matpotatis

Matpotatis som säljs till konsumenten ska vara duglig som livsmedel, uppfylla minimikraven och vara sortren. Matpotatisens sort ska alltid anges. För förpackad matpotatis del ska utöver sorten också anges förpackningsdatumet och en förvaringsanvisning eller minsta hållbarhetstiden. I övrigt ska för matpotatisens del följas bestämmelserna om märkningarna på förpackningarna till livsmedel, som också förutsätter att förpackarens eller säljarens namn och adress och mängden innehåll och ursprungslandet anges, om ett utelämnande av denna information kan vilseleda konsumenten.

På säljskylten för införd potatis som säljs oförpackad ska finnas information om ursprungslandet. Ursprungslandet för matpotatis och tidig potatis ska anges, om ett utelämnande av denna information kan vilseleda konsumenten. Det innebär att ursprungslandet för utländsk potatis ska anges. För tydlighetens skull är det ändå bra att alltid ange ursprungslandet för såväl utländsk som inhemsk potatis.

Handelssvamp

Enligt livsmedelslagen (23/2006) svarar livsmedelsföretagaren för att han saluhåller endast säkra livsmedel. Ursprungslandet för svamp ska anges, om ett utelämnande av denna information kan vilseleda konsumenten i fråga om svamparnas ursprung. Plockning och försäljning av handelssvamp i Finland har länge reglerats och övervakats av myndigheterna. Svamparna i den förteckning över handelssvampar som ingick i den nationella förordningen om matsvampar som upphävdes år 2012 godkändes på grund av att de var lätta att identifiera och inte lätt kunde förväxlas med giftiga snarlika arter.